

Zápis ze setkání Poradního výboru pro sběr dat o závislostech

Datum: 27. února 2025 (online), 13,00-14,00h

Přítomni: Ladislav Csémy (předseda výboru), Miriam Bellofattová (SZPI), Zuzana Buriánková (SÚKL), Martin Dolejš (UPOL), Sabina Horáková (MSP), Jakub Hovorka (MŠMT), Aneta Janigová (MSP), Jiří Jarkovský (ÚZIS), Eva Koglerová (MPSV), Lenka Kostecká (MZ ČR), Martina Kaprová (NPC), Jonáš Lučný (VS ČR), Viktor Mravčík (SNN), Michal Razím (IPRH), Tomáš Vlach (SMO), Pavla Chomynová (NMS), Zuzana Dvořáková (NMS), Barbora Orlíková (NMS)

Program:

1. Projednání Zprávy o problematickém užívání psychoaktivních léků v ČR 2024
2. Projednání Zprávy o alkoholu v ČR 2024

Na úvod setkání P. Chomynová (vedoucí NMS) představila koncept zpráv v oblasti závislostí pro r. 2024 a postup realizace – v červenci 2024 byly Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí předloženy *Zpráva o hazardním hraní v České republice 2024* a *Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2024* (hlasování formou per rollam). Dne 7. 11. 2024 byla Radě předložena *Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2024*. Všechny zprávy jsou po jejich schválení či projednání zveřejňovány na webových stránkách NMS <https://www.drogy-info.cz/publikace/vyrocni-zpravy/> a také na stránkách Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí <https://vlada.gov.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/rada-vlady-pro-koordinaci-politiky-v-oblasti-zavislosti-196551/>.

V r. 2024 jsou zpracovávány všechny tematické zprávy (6 zpráv) a *Souhrnná zpráva o závislostech*. NMS informovalo, že s ohledem na počet zpráv zpracovávaných každoročně, dochází k omezení rozsahu jednotlivých tematických zpráv.

Na předchozím jednání Poradního výboru byla členy poptávána možnost zasílání tematických zpráv po jednotlivých částech – na základě této diskuse byla dne 8. 2. 2025 rozeslána členům PV k připomínkám *Zpráva o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2024* (kromě souhrnu a kapitoly 9) a následně kapitola 9 (*Léčebné a harm reduction intervence pro uživatele psychoaktivních léků*) dne 14. 2. 2025. Oproti verzi Zprávy zaslané jako podklad pro jednání PV byl aktualizován Souhrn zprávy a podkapitoly 5.5. *Hlášení zneužívání psychoaktivních léků do farmakovigilančního systému* a 5.6. *Získávání léků z pohledu veřejnosti*.

Zpráva o alkoholu v České republice 2024 byla rozeslána členům PV k připomínkám dne 22. 2. 2025. Oproti verzi Zprávy zaslané jako podklad pro jednání PV byla doplněna a aktualizována Souhrn a kapitola 8 (*Kriminalita spojená s alkoholem*). Zároveň byla doplněna podkapitola 5.1.3 *Výzkum názorů a postojů občanů České republiky o polyvalentní užívání návykových látek*.

P. Chomynová v hlavních bodech představila PV hlavní zjištění *Zprávy o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2024* a *Zprávy o alkoholu v České republice 2024*. Obě zprávy shodně shrnují aktuální situaci a vývoj v oblasti legislativy a politiky, uvádí výsledky studií zaměřených

na rozsah a vzorce užívání psychoaktivních léků a užívání alkoholu, popisují zdravotní a sociální dopady, shrnuje situaci a změny v oblasti prevence, léčby a snižování rizik, aktuální trendy na nelegálních trzích s psychoaktivními léky a alkoholem. Uvedené informace byly aktualizovány o nová data a informace za r. 2023 a tam, kde jsou dostupné aktuální informace, také za r. 2024. Následně byly diskutovány konkrétní připomínky členů Poradního výboru.

M. Razím (IPRH) ocenil výstupy a vznesl návrh na zmapování počtu restauračních zařízení a prodejních míst alkoholu. P. Chomynová reagovala, že vzhledem k vysoké místní dostupnosti by bylo velice obtížné tuto problematiku zmapovat.

Následně byly diskutovány připomínky MZ ČR (zastoupené L. Kosteckou). Podrobné připomínky byly následně zaslány NMS v písemné podobě po jednání PV. P. Chomynová ocenila podněty, ale současně informovala PV, že bylo nutné vzhledem k omezeným personálním kapacitám NMS a aktuálního konceptu zpráv (6+1) omezit rozsah jednotlivých kapitol. Připomínky byly proto zapracovány částečně – doplněny byly informace o kampani Ženy s odvahou a doprovodným filmu Zápisník alkoholičky do podkapitoly 9.2 *Informační a mediální kampaně* a ověřeny byly na základě jednotlivých připomínek informace o kontrolách prodeje alkoholických nápojů v kapitole 3 *Trh s alkoholem*.

Před jednáním PV obdrželo NMS připomínky v písemné podobě od V. Mravčíka (SNN), M. Dolejš (UPOL) a M. Skývové (SZÚ), které byly před jednáním PV do textu jednotlivých kapitol zapracovány (šlo zejména o úpravu terminologie, ověření informací v Souhrnu a jednotlivých kapitolách zpráv). Na základě informací poskytnutých Z. Buriánkovou (SÚKL) byly aktualizovány informace ve vybraných kapitolách *Zprávy o problematice užívání psychoaktivních léků*. J. Richter (APAS) vznesl obecnou připomínku k souhrnům zpráv, které by měly více upozorňovat na zásadní problémy a nedostatky v jednotlivých oblastech a doporučení pro politiku v oblasti závislostí. Návrh bude zohledněn při přípravě dalších zpráv z balíčku roku 2024 a zprávách 2025.

P. Chomynová dále upozornila na potřebu nominace dvou nezávislých expertů z oblasti monitoringu situace v oblasti závislostí do Poradního výboru pro sběr dat o závislostech. V rámci setkání nepadly žádné konkrétní návrhy na oslovení expertů pro spolupráci v rámci PV. Nominace zástupce Asociace krajů ČR do PV se očekává na konci března 2025.

Závěr

P. Chomynová připomněla, že termín pro zaslání písemných připomínek ke *Zprávě o problematice užívání psychoaktivních léků* byl do 27. 2. 2025 a termín pro připomínky pro *Zprávu o alkoholu* do 3. 3. 2025, stanovený při rozesílání zprávy. Po zapracování návrhů na úpravu zpráv budou revidované verze zpráv předloženy Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí na jednání dne 20. 3. 2025. Revidovaná verze zpráv budou rovněž pro informaci zaslány členům Poradního výboru.

Na příštím setkání Poradního výboru bude projednána *Zpráva o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2024 a Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2024*. Předběžně je setkání plánováno na duben 2025.

Zapsala: Z. Dvořáková, 2025-03-18, schválila: P. Chomynová, 2025-03-31